

TANGAZO LA SERIKALI Na. 22 la tarehe 12/1/2024

SHERIA YA MAMLAKA YA UDHIBITI WA USAFIRI ARDHINI,
(SURA YA 413)

KANUNI

(Zimetengenezwa chini ya kifungu cha 45(2)(i))

KANUNI ZA UFIFILISHAJI MAKOSA ZA MAMLAKA YA UDHIBITI USAFIRI ARDHINI
ZA MWAKA 2024

MPANGILIO WA KANUNI

Kanuni

Jina

SEHEMU YA KWANZA
MASHARTI YA AWALI

1. Jina.
2. Matumizi.
3. Tafsiri.

SEHEMU YA PILI
HATUA ZA KUFIFILISHA MAKOSA

4. Notisi ya makosa.
5. Utaratibu baada ya notisi ya makosa.
6. Utaratibu baada ya kukataa kosa.
7. Malipo ya faini.
8. Utekelezaji wa amri ya kufifilisha kosa.

SEHEMU YA TATU
VIFUNGU VYA JUMLA

9. Hatua za Mamlaka.
10. Taarifa kwa Mkurugenzi wa Mashtaka.

MAJEDWALI

SHERIA YA MAMLAKA YA UDHIBITI WA USAFIRI ARDHINI,
(SURA YA 413)
(Zimetengenezwa chini ya kifungu cha 45(2)(i))

KANUNI ZA UFIFILISHAJI MAKOSA ZA MAMLAKA YA UDHIBITI
USAFIRI ARDHINI ZA MWAKA 2024

SEHEMU YA KWANZA
MASHARTI YA UTANGULIZI

Jina 1. Kanuni hizi zitajulikana kama Kanuni za Ufifilishaji wa Makosa za Mamlaka ya Udhhibiti Usafiri Ardhini za Mwaka 2024.

Matumizi 2. Kanuni hizi zitatumika katika ufifilishaji wa makosa yaliyoainishwa chini ya Sheria na sheria za kisekta.

Tafsiri 3. Katika Kanuni hizi, isipokuwa kama muktadha utahitaji vinginevyo-

Sura ya 413 “Sheria” maana yake ni Sheria ya Mamlaka ya Udhhibiti Usafiri Ardhini;

“Mamlaka” maana yake ni Mamlaka ya Udhhibiti Usafiri Ardhini iliyoanzishwa chini ya Sheria;

Sura ya 413 “Mkurugenzi Mkuu” maana yake ni Mkurugenzi Mkuu wa Mamlaka aliyeteuliwa chini ya Sheria;

SEHEMU YA PILI
TARATIBU ZA KUFIFILISHA MAKOSA

Notisi ya makosa 4.-(1) Endapo mtu ametenda kosa kinyume cha Sheria au sheria za kisekta, Mamlaka itamjulisha kosa lake kwa kuzingatia Fomu ya Notisi ya Makosa iliyoainishwa katika Jedwali la Kwanza.

(2) Notisi kwenye kanuni ndogo ya (1)-

(a) itaitainisha kosa lililotendwa na kifungu kilichokiukwa;

(b) itaainisha adhabu mahususi kwa makosa yaliyotendwa na kiasi cha ufifilishwaji; na

(c) itaonesha tarehe na sahihi ya afisa
wa Mamlaka.

Utaratibu
baada ya
notisi ya
makosa

5.-(1) Mtu atakayepokea notisi chini ya kanuni
ya 4(1) atatakiwa kukiri au kuonesha nia ya kujibu tuhuma
dhidi ya kosa.

(2) Endapo mtu atakiri kosa kwa mujibu wa
kanuni ndogo (1), atatakiwa kujaza Fomu ya Kukiri Kosa
iliyoainishwa kwenye Jedwali la Kwanza na Mamlaka
itafifilisha kosa hilo.

(3) Endapo mtu ataonesha nia ya kujibu mashtaka
dhidi ya kosa, atatakiwa kujaza Fomu ya Nia ya Kujibu
Mashtaka iliyoainishwa kwenye Jedwali la Kwanza.

(4) Mtu atakayeshindwa au kukataa kusaini
Fomu ya Notisi ya Makosa atachukuliwa kuwa amepinga
kutenda kosa, na Mamlaka itaendelea na utaratibu
ulioainishwa katika kanuni ya 6.

Utaratibu
baada ya
kukataa kosa

6. Endapo mtu ataonesha nia ya kujibu mashtaka
dhidi ya kosa, Mamlaka itawasilisha Fomu ya Notisi ya
Makosa pamoja na Fomu ya Nia ya Kujibu Mashtaka kwa
Mkurugenzi wa Mashtaka pamoja na taarifa nyingine yoyote
inayohusika kwa hatua zaidi.

Malipo ya
faini

7.-(1) Mtu atakayekiri kutenda kosa kwa mujibu
wa kanuni ya 5(2), atatakiwa kulipa kwa Mamlaka kiasi cha
fedha ambacho ni nusu ya faini ambayo angetozwa endapo
angepatikana na hatia.

(2) Endapo mtu atashindwa kulipa kiasi cha fedha
kilichofifilishwa katika kipindi cha siku 14 kuanzia tarehe ya
kukiri kosa iliyoainishwa katika Fomu ya Kukiri Kosa,
Mamlaka itatoza riba ya asilimia tano kwa mwezi ya kiasi
ambacho hakijalipwa.

(3) Endapo kiasi kilichofifilishwa pamoja na riba
hakitalipwa kwa zaidi ya siku tisini kuanzia tarehe ya

kutolewa kwa taarifa ya notisi ya makosa, Mamlaka itatoa Notisi ya Ukiukaji iliyoainishwa kwenye Jedwali la Pili.

Utekelezaji wa amri ya kufifilisha kosa

8. Mamlaka inaweza, kwa madhumuni ya utekelezaji wa amri yoyote ya ufifilishaji, kuwasilisha amri ya kufifilisha kosa kwenye mahakama yenye mamlaka ya kukazia amri hiyo kwa ajili ya utekelezaji.

SEHEMU YA TATU MASHARTI YA JUMLA

Hatua za Mamlaka

9. Amri ya ufifilishaji wa makosa haitaathiri hatua yoyote ambayo Mamlaka inaweza kuchukua kwa ajili ya kuzuia hasara kubwa kwa mtu, mali au kulinda jambo au masuala yanayohusu maslahi ya umma.

Taarifa kwa Mkurugenzi wa Mashtaka

10. Mamlaka itawasilisha taarifa ya makosa yaliyofifilishwa kwa kila robo ya mwaka kwa Mkurugenzi wa Mashtaka ambayo itajumuisha yafuatayo:

- (a) jina na taarifa za aliyetenda kosa;
- (b) kosa na kifungu cha sheria husika kilichokiukwa;
- (c) tarehe na sehemu kosa lilipotendeka;
- (d) kiasi kilichofifilishwa pamoja na riba kama ipo; na
- (e) taarifa nyingine yoyote ile kadri Mkurugenzi wa Mashtaka anaweza kuzihitaji.

JEDWALI LA KWANZA

(Limetengenezwa chini ya kanuni ya 4(1), 5(2) and (3))

FOMU 1

FOMU YA NOTISI YA MAKOSA

Kwa ..... wa anwani .....

1. Unashitakiwa kwa makosa yafuatayo:

(a)..... kinyume na..... ya .....

(b)..... kinyume na ..... ya .....

(c)..... kinyume na ..... ya .....

2. ENDAPO unakiri kutenda makosa tajwa hapo juu unatakiwa kujaza “FOMU YA KUKIRI KOSA” iliyoambatishwa na utawajibika kulipa kiasi kilichofilishwa kama ifuatavyo:

Kosa	Faini iliyoainishwa kwa mujibu wa Sheria	Kiasi kilichofilishwa

3. ENDAPO unapinga kutenda kosa unatakiwa kujaza “FOMU YA NIA YA KUJIBU MASHTAKA” iliyoambatishwa, pamoja na majibu yako na kuwasilisha kwa Mkurugenzi Mkuu wa Mamlaka ndani ya siku 7 kuanzia tarehe ya kupokea fomu hii.

.....
Mkurugenzi Mkuu/Afisa aliyeidhinishwa

.....
Saini

Tarehe: ..... Imepokelewa na: .....

Saini: ..... Tarehe: .....

FOMU YA KUKIRI KOSA

1. MMILIKI WA CHOMBO

Mimi ..... wa.....(anwani) nikiwa
(mmiliki/mkurugenzi/meneja/mwakilishi) wa .....
(kampuni/ushirika n.k) nakiri kutenda kosa/makosa ..... yaliyoainishwa
kwenye Fomu ya Notisi ya Makosa.

Ninaomba Mamlaka ififilishwe makosa tajwa kwa mujibu wa kifungu/kanuni
..... ya ..... Sheria/Kanuni.

Nathibitisha kuwa nitalipa kiasi kilichofifilishwa cha Shilingi ..... ndani ya muda
wa siku kumi na nne kutokana na makosa yaliyoordheshwa katika Fomu ya Notisi ya Makosa.

Ninafahamu kwamba riba ya asilimia tano kwa mwezi itatozwa iwapo kiasi cha fedha
kilichofifilishwa hakitalipwa ndani ya muda ulioainishwa hapo juu

Saini: ..... Tarehe: .....

Utambulisho ..... (KITAMBULISHO CHA
TAIFA/CHETI CHA USAJILI WA CHOMBO)

Saini ya alinayepokea fomu ya kukiri kosa .....

Saini ya Afisa Aliyehimishwa.....

2. MFANYAKAZI WA CHOMBO

Mimi ..... wa ..... (anwani) nikiwa (Dereva/
mfanyakazi wa chombo) wa .....nakiri kutenda kosa/makosa
..... Kama yaliyoainishwa kwenye Fomu ya Notisi ya Makosa.

Ninaomba Mamlaka ififilishwe makosa tajwa kwa mujibu wa kifungu/kanuni
..... ya ..... Sheria/Kanuni.

Nathibitisha kuwa nitalipa kiasi kilichofifilishwa cha Shilingi ..... ndani ya muda
wa siku kumi na nne kutokana na makosa yaliyoordheshwa katika Fomu ya Notisi ya Makosa.

Ninafahamu kwamba riba ya asilimia tano kwa mwezi itatozwa iwapo kiasi cha fedha
kilichofifilishwa hakitalipwa ndani ya muda ulioainishwa hapo juu

Saini: ..... Tarehe: .....

Kanuni Za Ufiilishaji Makosa Za Mamlaka ya Udhibiti Usafiri Ardhini
Tangazo la Serikali Na.22 (Linaendelea.)

Utambulisho ..... (KITAMBULISHO CHA
TAIFA/LESENI YA UDEREVA N.K.)
Saini ya alinayepokea fomu ya kukiri kosa .....
Saini ya Afisa Aliyeidhinishwa.....

FOMU 3

FOMU YA NIA YA KUJIBU MASHTAKA

1. MMILIKI WA CHOMBO

Mimi.....wa..... (anwani) nikiwa (mmiliki/mkurugenzi/meneja/mwakilishi) wa ..... (kampuni/ushirika) nakusudia kujibu mashtaka kama yalivyoainishwa kwenye Fomu ya Notisi ya Makosa.

Natoa maelezo yangu kwa maandishi kukana makosa tajwa kama ilivyoambatishwa pamoja na fomu hii.

Saini: ..... Tarehe: .....

Utambulisho.....(NIDA/CHETI CHA USAJILI WA CHOMBO)

2. MFANYAKAZI WA CHOMBO

Mimi ..... wa..... (anwani) nikiwa (Dereva/mfanyakazi wa chombo) wa ..... (kampuni/ushirika) nakusudia kujibu mashtaka kama yalivyoainishwa kwenye Fomu ya Notisi ya Makosa.

Natoa maelezo yangu kwa maandishi kukana makosa tajwa kama ilivyoambatishwa pamoja na fomu hii.

Saini: ..... Tarehe: .....

Utambulisho.....(NIDA/LESENI YA UDEREVA N.K.)

—————
JEDWALI LA PILI
—————

NOTISI YA UKIUKAJI
(Limetengenezwa chini ya kanuni ya 7(3))

Kwa ..... wa.....
(anwani) UNATAARIFIWA KWAMBA umeshindwa kulipa kiasi kilichofifilishwa cha Shilingi ..... kilichotakiwa kulipwa kama ilivyoainisha katika Fomu ya Kukiri kosa iliyoambatishwa na fomu hii.

UNATAARIFIWA KWAMBA kwa kukiuka kwako kulipa kiasi kilichofifilishwa kama ilivyoielezwa hapo juu kimesababisha Mamlaka kutoza kiasi cha riba ya asilimia 5 ya kiasi ambacho hakijalipwa kwa mwezi cha Shilingi..... na hivyo kuwa Shilingi ..... kwa mwezi.

UNATAARIFIWA ZAIDI KWAMBA endapo utashindwa kulipa kiasi kilichofifilishwa pamoja na riba ndani ya muda wa siku saba (7) kuanzia tarehe ya kupokea notisi hii, kutailazimu Mamlaka kuwasilisha suala hili kwenye Mahakama yenye uwezo kwa ajili ya kukazia utekelezaji dhidi yako.

Mkurugenzi Mkuu /Ofisa aliyeidhinishwa: .....

Saini: .....

Tarehe:.....

Imepokelewa na: .....

Saini: .....

Tarehe : .....

Dodoma,
2 Disemba, 2023

MAKAME MNYAA MBARAWA,
Waziri wa Uchukuzi